

24. državno natjecanje iz geografije 2017. godine

Multimedijalni ispit za prvi razred

Topusko, 10. – 12. travnja 2017.

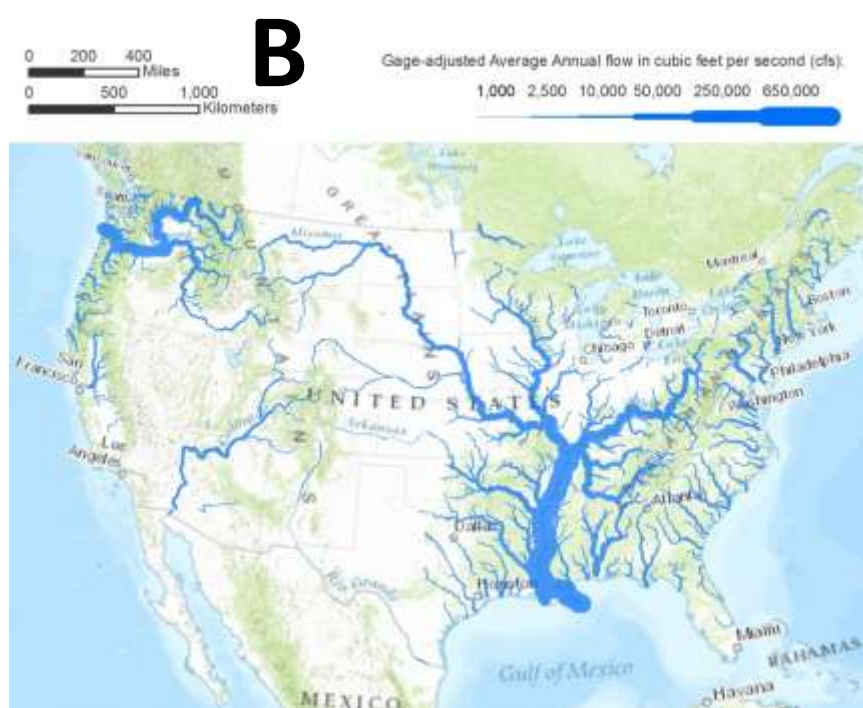
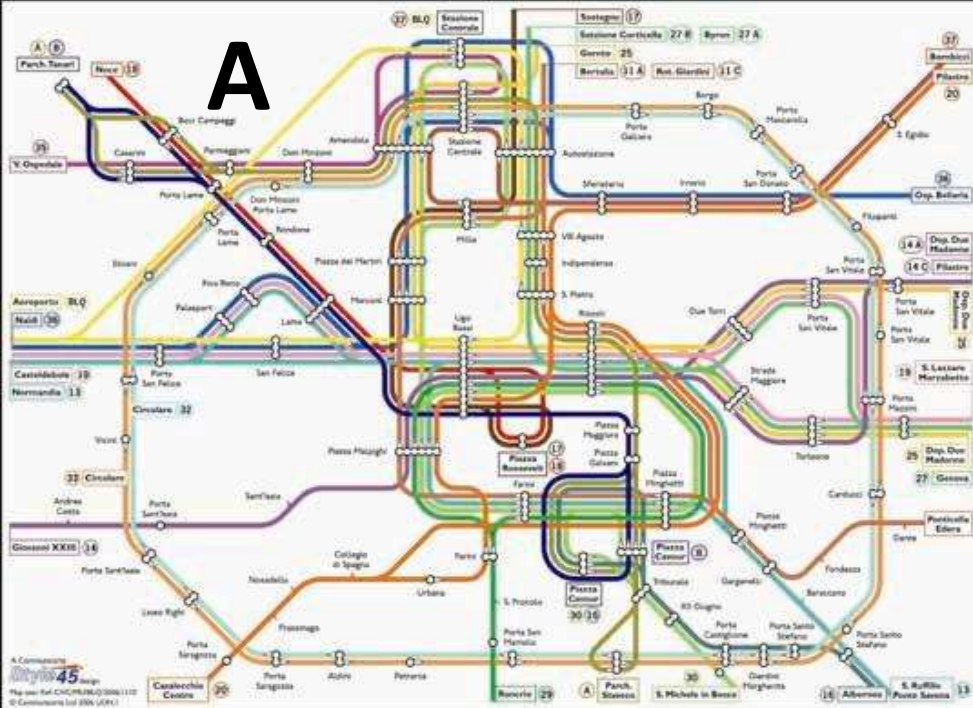
1. (4) Na sljedećem slajdu prikazane su karte koje su svojim sadržajem vezane za pojedine znanstvene discipline geografije. Upiši na crte iza slova naziv znanstvene discipline geografije koju karta s istim slovom predstavlja.

A _____

B _____

C _____

Karte koje prikazuju izdvojen sadržaj prirodnog, privrednog, društvenog ili kulturnog prostora nazivaju se _____ karte.

2. (2) Kojoj od navedenih karata pripada dio karte na prikazu (zaokruži slovo ispred točnog odgovora)?

a) Tabuli Peutingeriani b) Ptolemejevoj karti svijeta c) Eratostenovoj karti svijeta

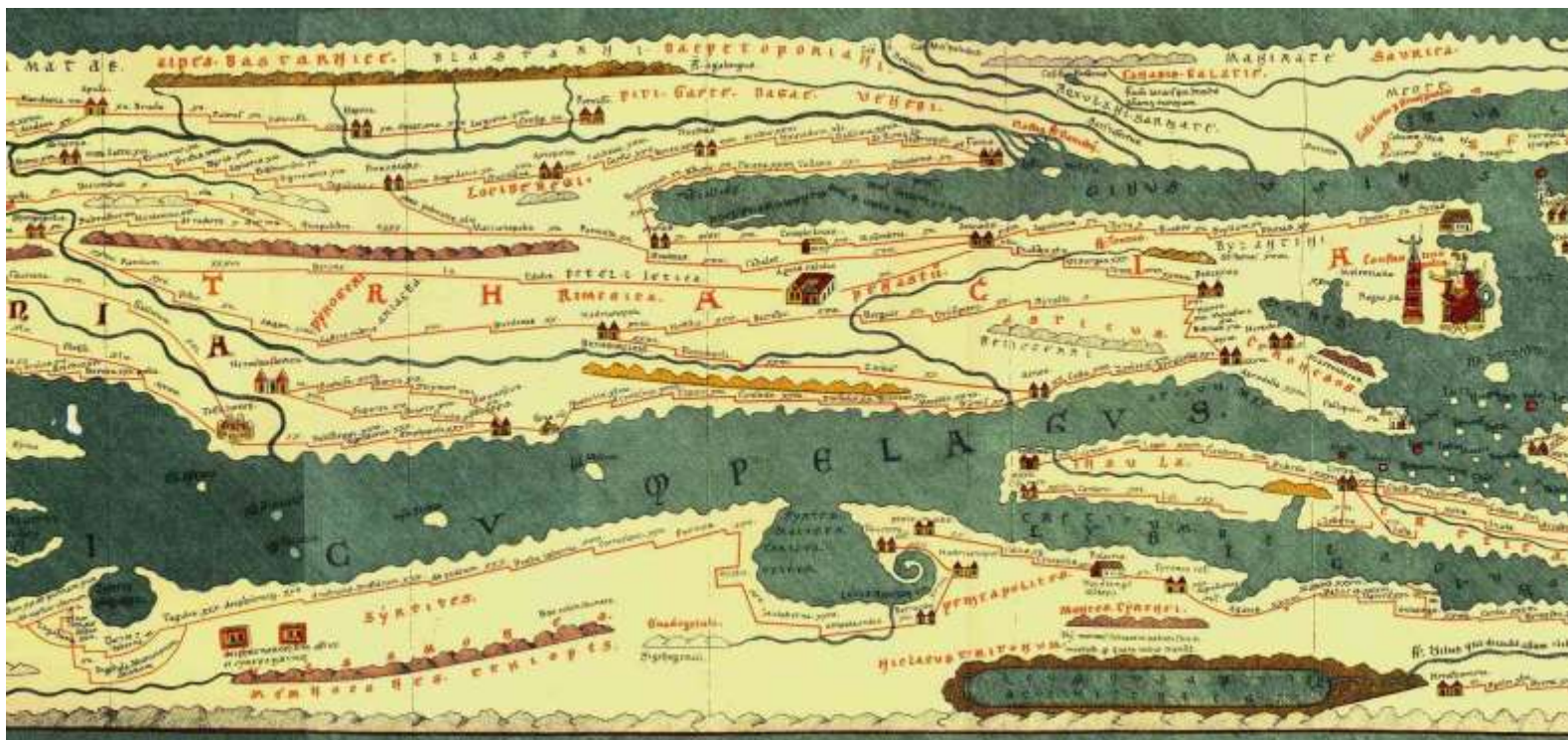
Ta karta prikazuje svijet u (zaokruži slovo ispred točnog odgovora):

a) doba starog Egipta,

b) doba Rimskog Carstva,

c) ranom srednjem vijeku,

d) razdoblju neposredno prije velikih geografskih otkrića.

3. (3) Zaokruži slovo ispred naziva projekcije u kojoj je izrađena priložena karta.

a) Eckertova projekcija,

b) Goodeova projekcija

c) Ptolemejeva projekcija

d) Mollweideova projekcija

e) Van der Grintenova projekcija

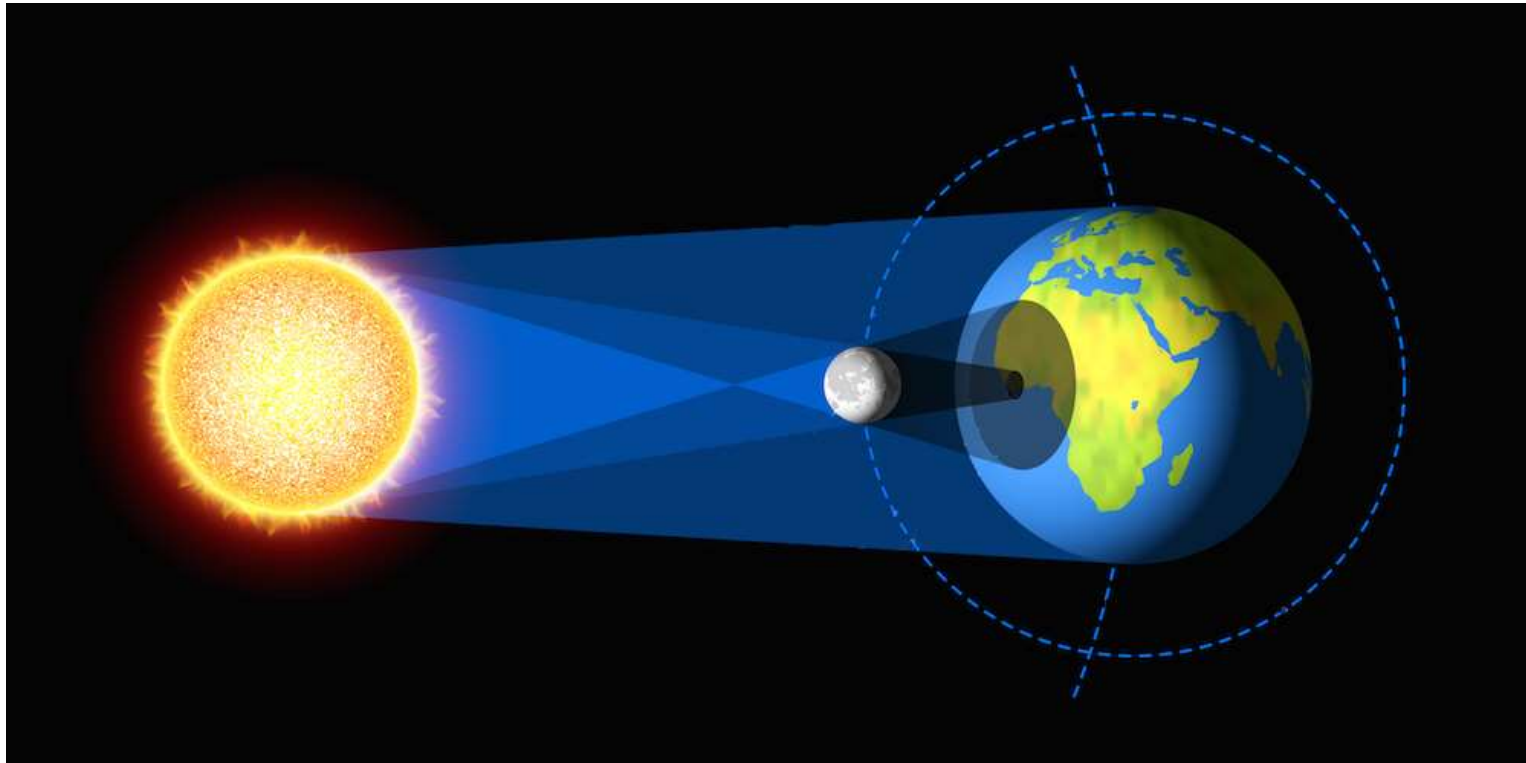
Prema plohi projiciranja kartografska projekcija na priloženoj karti ubraja se u _____ projekcije, a s obzirom na element vjernosti ubraja se u _____ projekcije.

4. (2) Kako se naziva pojava čiji je postanak prikazan na slici malim crnim krugom? _____

Zaokruži slovo uz Mjesečevu fazu u kojoj se događa prikazana pojava.

- a) mlađak
- b) prva četvrt
- c) posljednja četvrt
- d) uštap

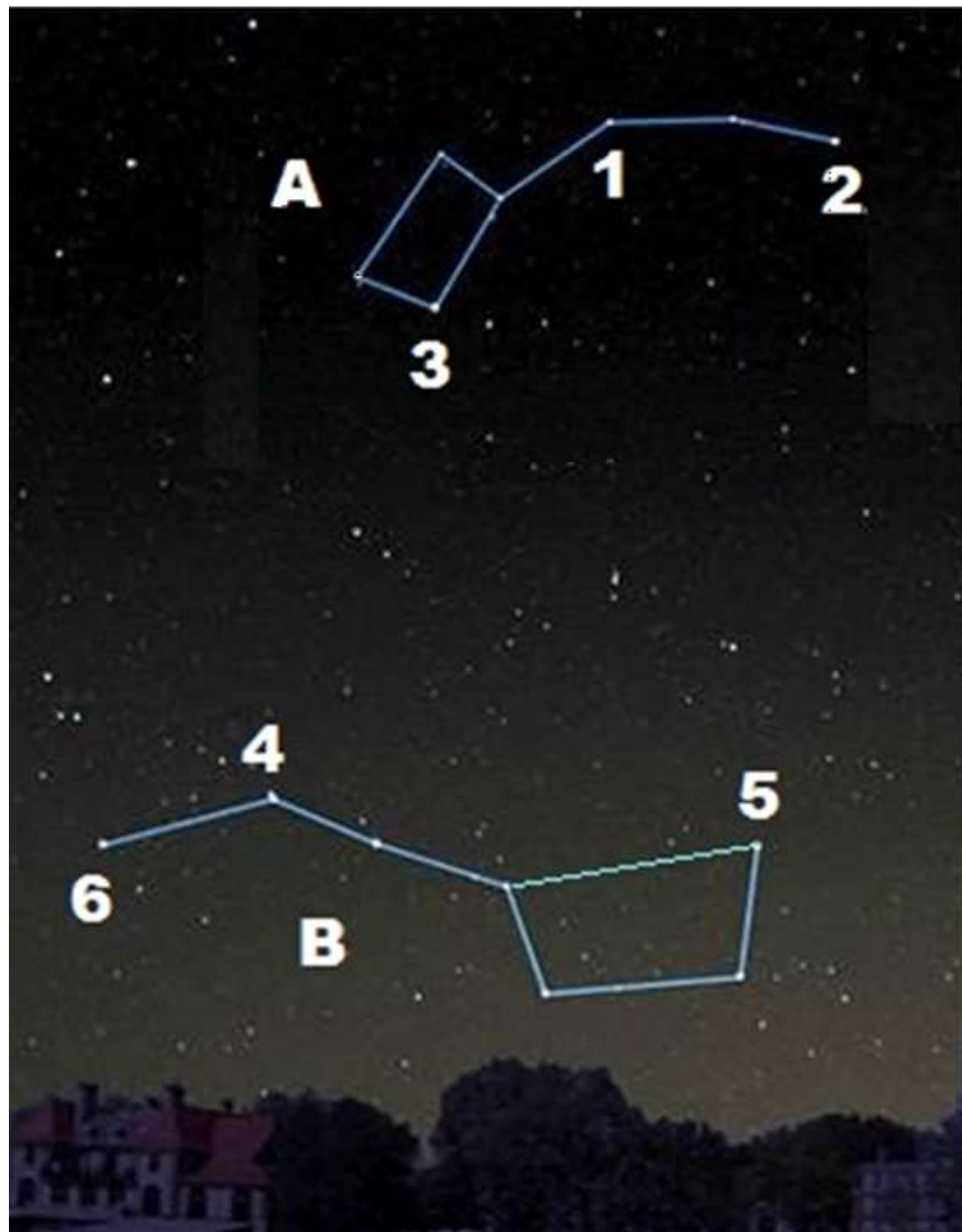

5. (3) Jedan od načina orijentacije ljudi u prošlosti bio je prema zvijezdama. Na slici su označena dva poznata zviježđa. Na crtu uz pripadajuća slova upiši njihove (hrvatske) nazive.

A _____

B _____

Zvijezda Sjevernjača koja se nalazi u smjeru sjevera u odnosu na promatrača označena je brojem _____.

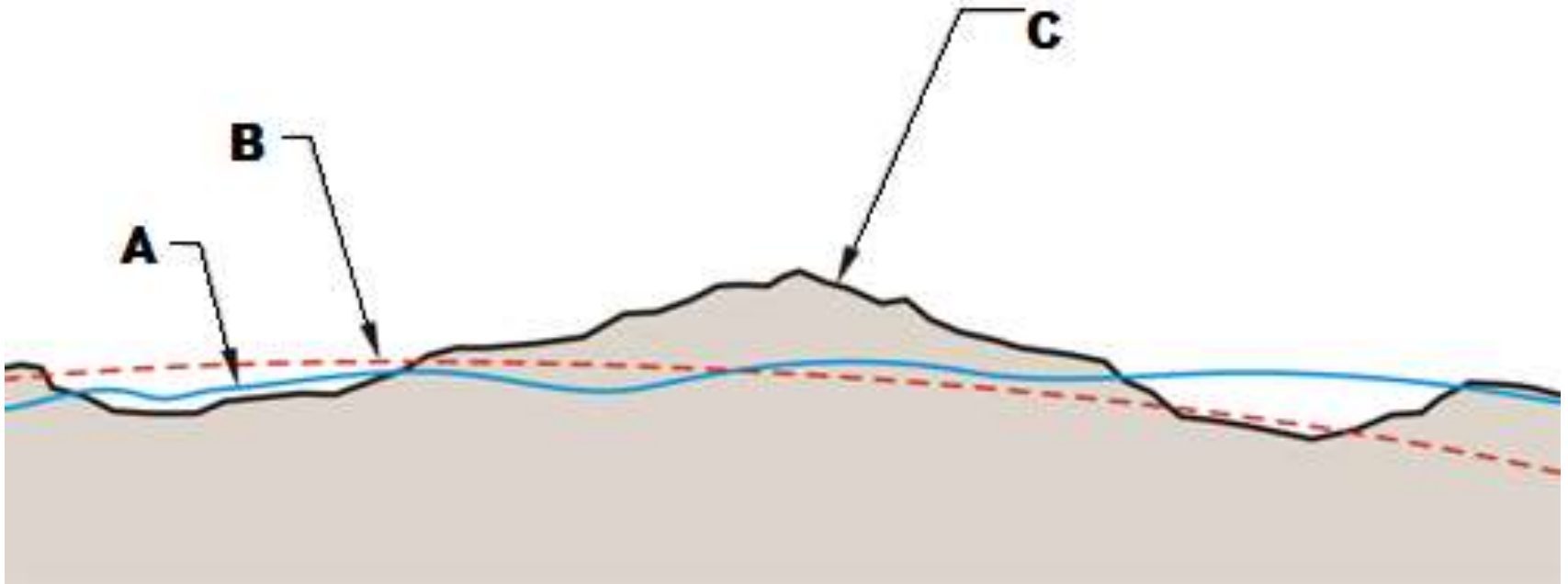

6. (3) Oblik Zemlje često predočavamo kao kuglu. Međutim, stvarni oblik Zemlje puno je složeniji i različito ga aproksimiramo, kao što je prikazano na crtežu. Upiši na crte iza slova odgovarajući naziv za pravu površinu Zemlje (C) te za aproksimacijske plohe A (vezana je uz gravitacijski potencijal) i B (vezana je uz kartografske projekcije).

A _____

B _____

C _____

7. (2) Avion je poletio s otoka Saipana (145° i. g. d.) u Tihom oceanu za La Paz (110° z. g. d.) u Meksiku 9. ožujka u 12 sati po pojasnom vremenu. Zbog iznenadnog kvara poslije 6 sati leta prinudno je sletio na Havajsko otočje (155° z. g. d.), gdje je trebalo 9 sati da se otkloni kvar. Odmah nakon toga nastavljen je let do La Paza koji je trajao 4 sata.

Na crte iza slova upiši datum i sat (prema pojasnom vremenu):

A. kada je avion sletio na Havajsko otočje.

B. kada je avion sletio u La Paz.

A _____

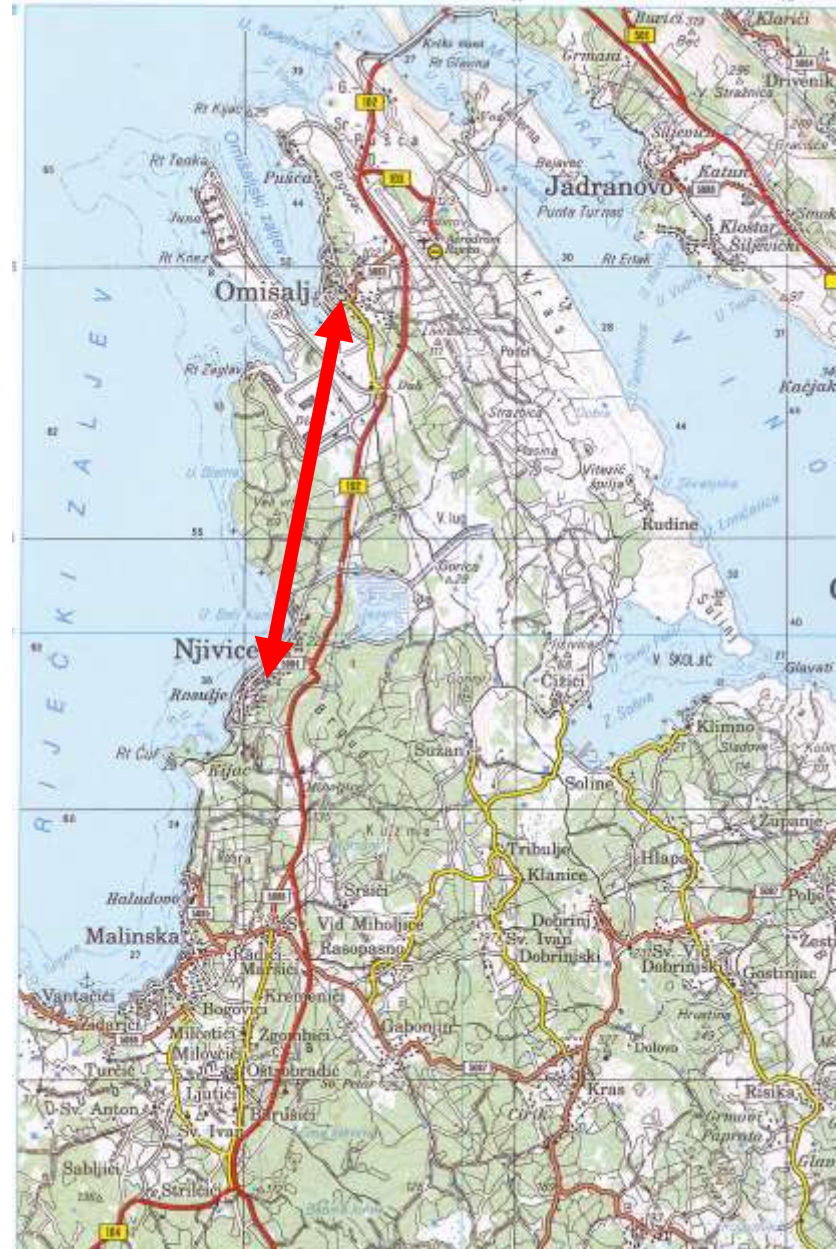
B _____

8. (2) Na isječku lista topografske karte udaljenost između Njivica i Omišlja iznosi 10,4 cm. U kojem je mjerilu izrađena karta, ako je u stvarnosti ista udaljenost iznosi 5,2 km.

Mjerilo: _____

Što na priloženoj karti označava zelena
boja?

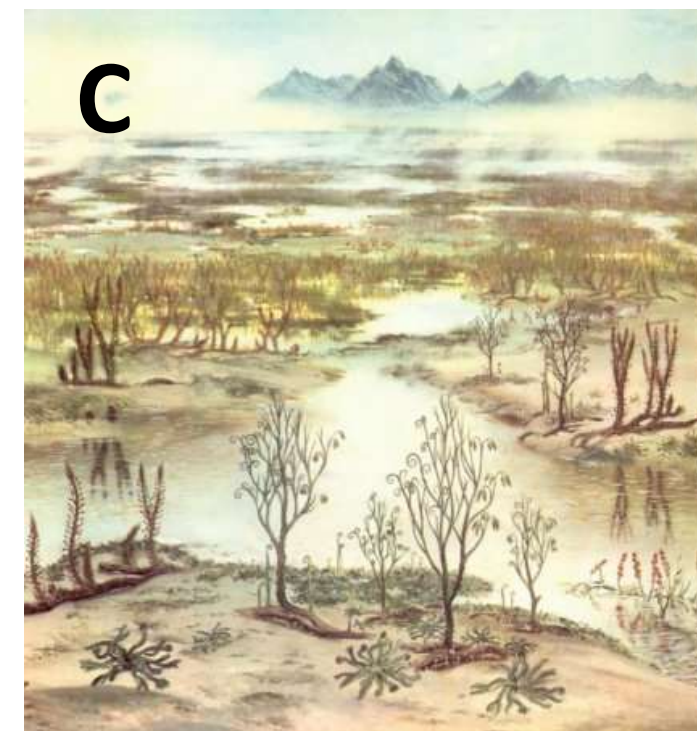
9. (4) Slikama na sljedećem slajdu prikazani su krajolici karakteristični za pojedine periode u geološkoj prošlosti Zemlje. Upiši na crte ispred imena perioda slovo pripadajuće slike.

_____ Jura

_____ Karbon

_____ Kvartar

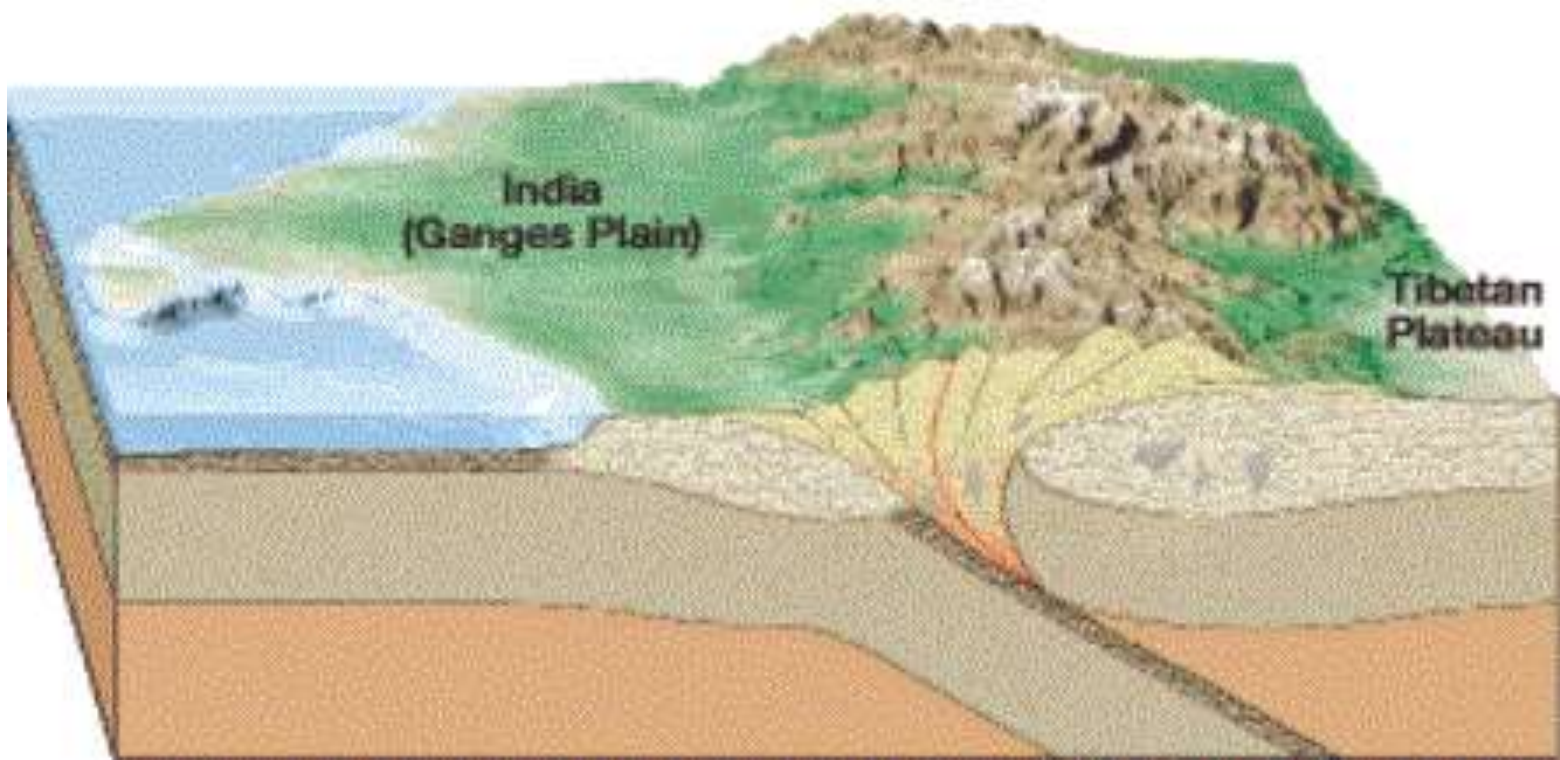
_____ Silur

10. (3) Nadopuni sljedeće rečenice!

Slika prikazuje sudar _____ i _____
litosferne ploče (upiši imena litosfernih ploča).

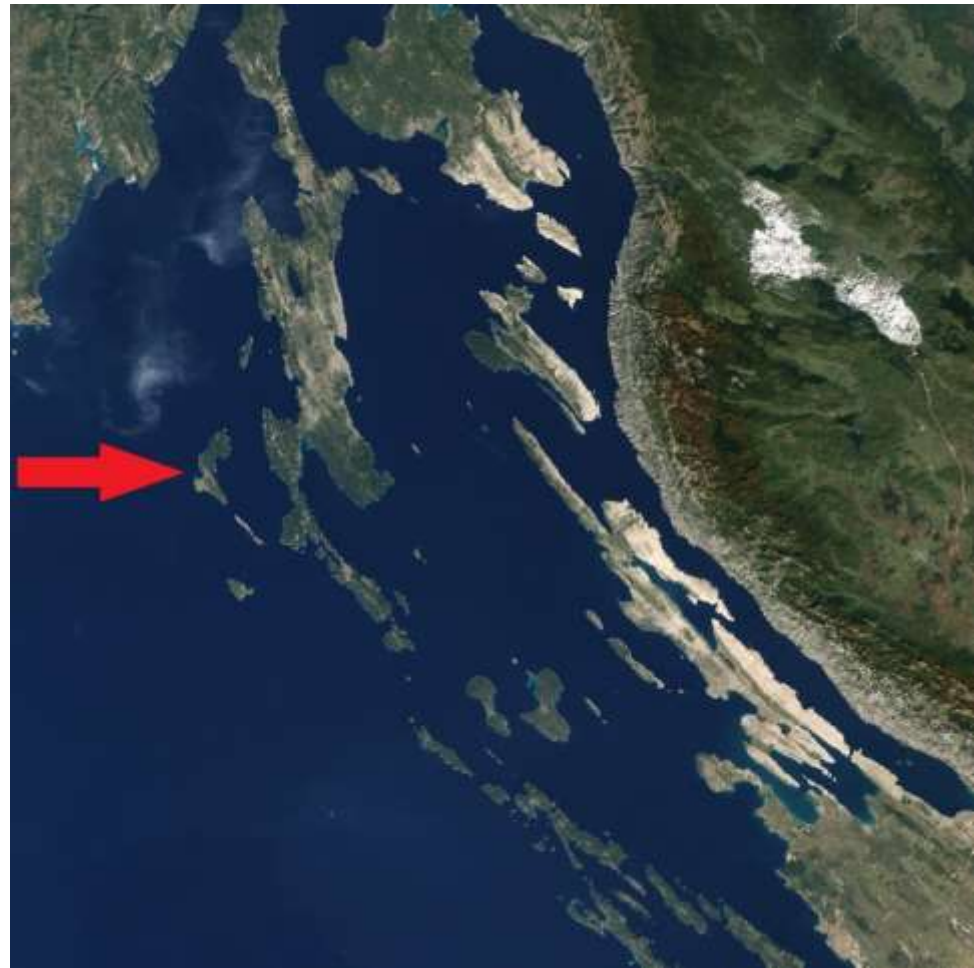
Na slici je prikazan _____ tip granice litosfernih ploča.

11. (3) Prapor ili les je sedimentna stijena. Današnji prapor izložen na površini u dijelovima Europe pa tako i Hrvatske najvećim je dijelom nataložen u geološkoj epohi koja se zove _____.

Pod utjecajem je kojeg agensa došlo prijenosa i taloženja lesa?

Kako se naziva otok označen crvenom strelicom na satelitskoj snimci na kojem se nalaze značajne naslage lesa?

12. (4) Stijene koje su zbog gibanja Zemljine kore izložene velikom tlaku i visokoj temperaturi te im se pri tome mijenja mineralni sastav i struktura zovu se _____ stijene.

Na slikama na sljedećem slajdu prikazane su stijene koje pripadaju toj skupini stijena. Upiši na crte ispred imena stijena slovo pripadajućeg prikaza (tri imena stijena su višak)!

_____ dolomit

_____ gnajs

_____ granit

_____ kreda

_____ mramor

_____ škriljavac

A

B

C

13. (4) Na slici je prikazano područje nakon potresa. Upiši na crte iza slova nazive mjesta potresne aktivnosti koja ta slova na slici prikazuju.

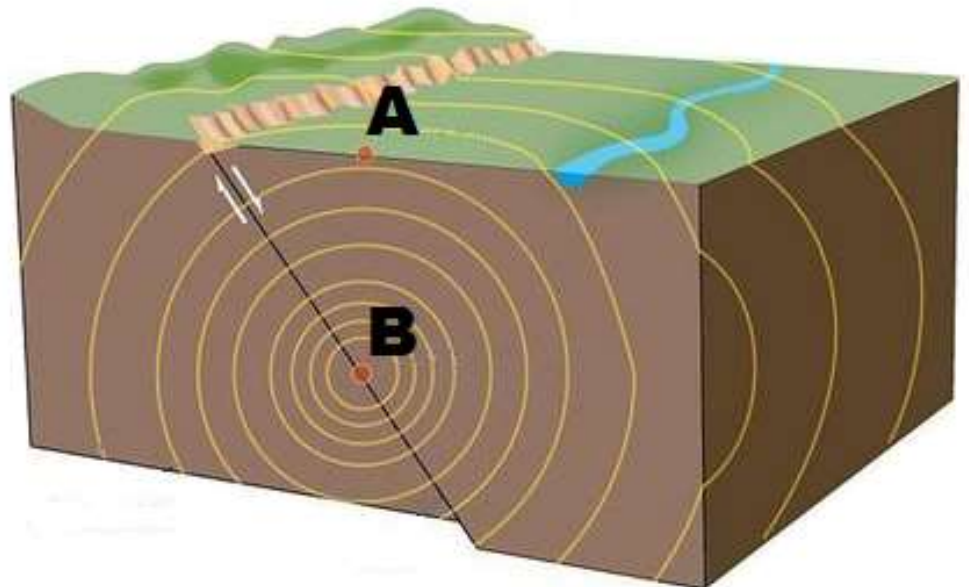
A _____

B _____

Vrstu potresa prema postanku prikazanu na slici nazivamo

_____.

Ti potresi stvaraju strukturne oblike građe Zemljine kore prikazane na slici, a njihov je naziv _____.

14. (2) U vulkanskim područjima nastaju brojne popratne pojave kao posljedica vulkanske aktivnosti.

Na slici A prikazana je pojava koja se naziva _____, a zajednički naziv za pojave prikazane na slikama B i C je _____.

15. (2) Nadopuni sljedeće rečenice.

Slika prikazuje reljefni oblik koji se naziva _____.

Prema načinu postanka, na slici je prikazan _____ tip obale.

16. (4) Nadopuni sljedeće rečenice!

Na slici je prikazan dio podzemnog korozivnog krškog reljefnog oblika koji se naziva _____.

Ukrasi prikazani na slici nastaju taloženjem _____. Ukrasi označeni slovom A nazivaju se _____, a ukrasi označeni slovom B nazivaju se _____.

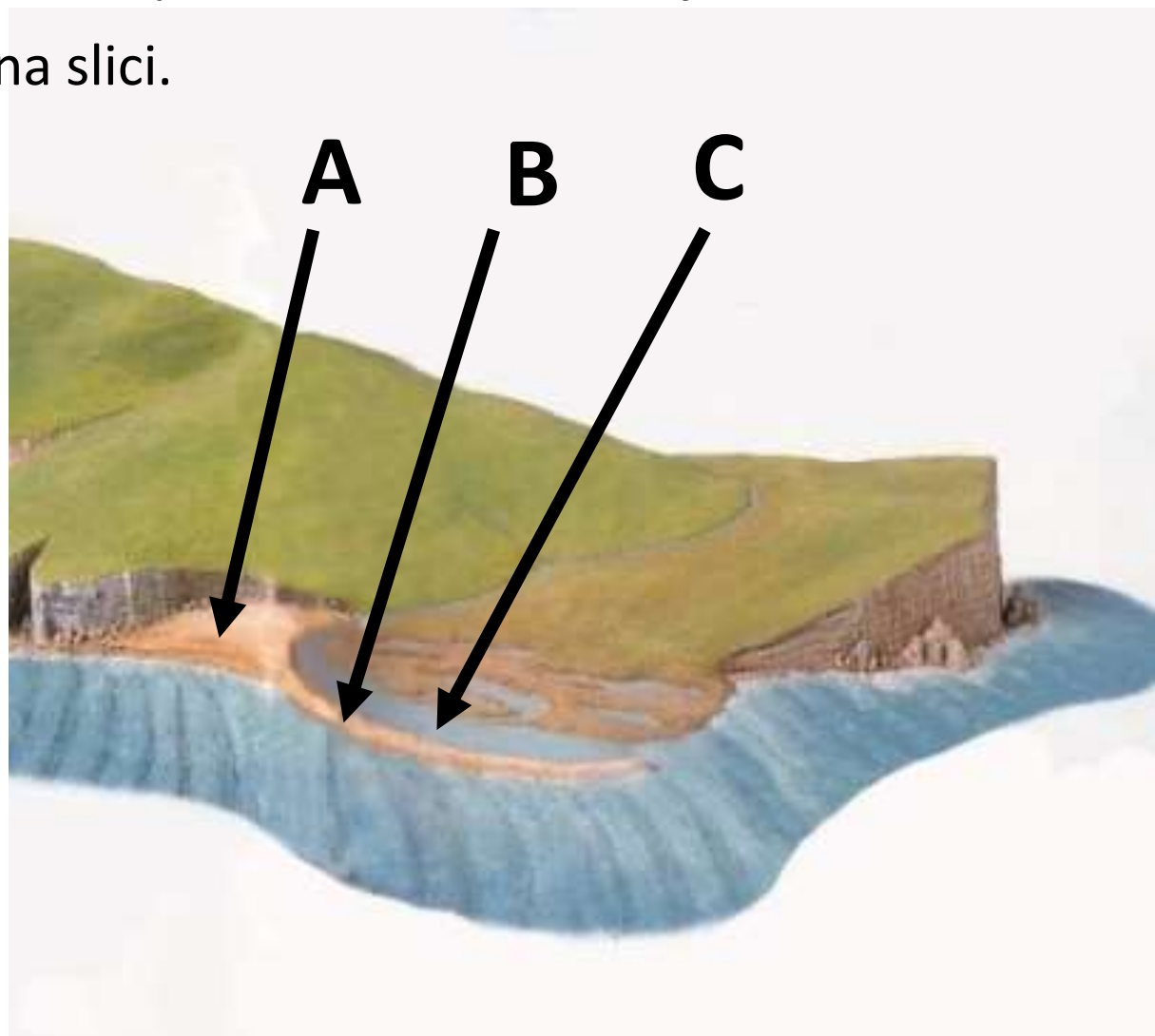
17. (4) Destruktivno djelovanje morskih valova kojima se potkapa i ruši obala naziva se _____.

Na crte iza pripadajućih slova upiši nazive obalnih reljefnih oblika koji su slovima označeni na slici.

A _____

B _____

C _____

18. (4) Na crte iza slova upiši naziv padinskog procesa koji je prikazan na slici označen tim slovom.

A _____, B _____, C _____

Upišite slovo onog padinskog procesa prikazanog na slikama koji nastaje kao posljedica velikog sadržaja vode u tlu: _____.

A

B

C

19. (3) Oblak prikazan na slici naziva se _____.

Padalina koja nastaje samo u oblacima toga roda je _____,

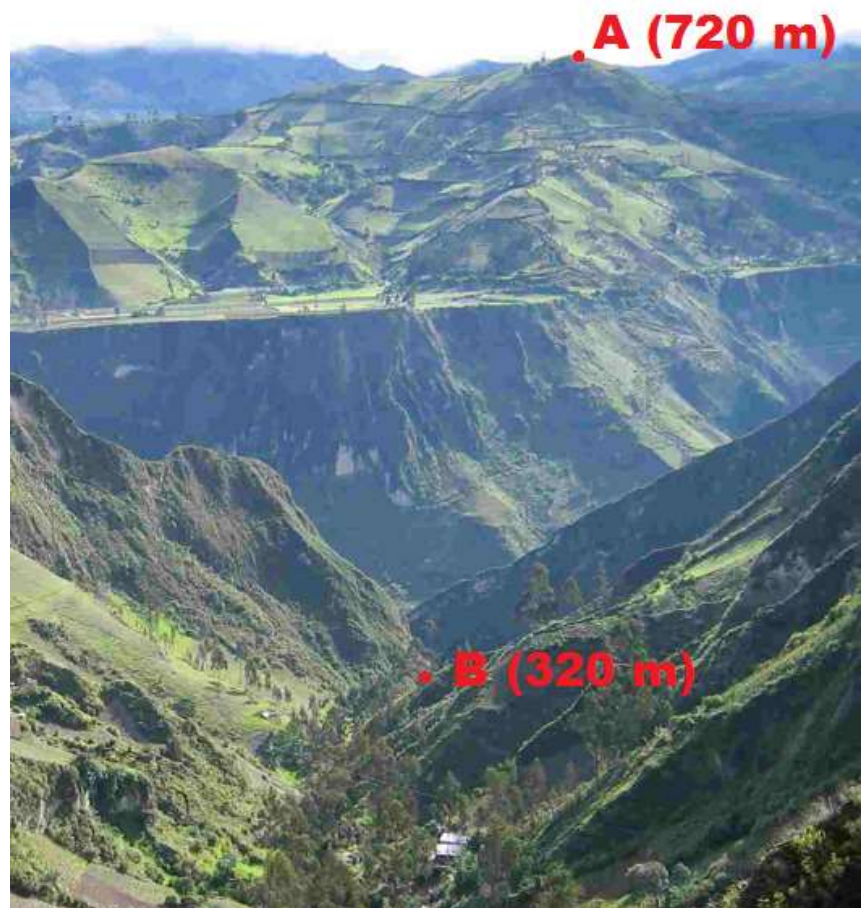
a pada najčešće (zaokruži slovo ispred točnog odgovora):

a) poslijepodne, b) rano ujutro, c) noću.

20. (2) U točkama A i B u istom je trenutku izmjerena temperatura zraka. Temperatura izmjerena u točki A iznosila je $20,5\text{ }^{\circ}\text{C}$, a u točki B $17,3\text{ }^{\circ}\text{C}$. Izračunaj vertikalni gradijent temperature!

Rezultat: _____ $^{\circ}\text{C} / 100\text{ m}$.

S obzirom na vertikalnu promjenu temperature riječ je pojavi koja se naziva_____.

21. (4) Promotrite pojavu prikazanu na slici. Kako se naziva pojava smanjenja količine padalina u zavjetrini planine? _____

U tekstu koji opisuje proces prikazan na slici su tri netočna pojma. Pronađi netočne pojmove, prepisi ih u prvi stupac tablice te u isti red u tablici upiši točne pojmove.

Zračna se masa nailaskom na reljefnu barijeru počinje izdizati. Izdizanjem zračne mase u njoj se snižava temperatura zraka, zbog čega se relativna vlažnost smanjuje. Pri tome, kada se zrak ohladi do temperature ledišta, nastaju padaline. Prelaskom zračne mase preko reljefne barijere zrak se spušta i hladi. Zrak koji struji u zavjetrini suši je u odnosu na zrak u privjetrini.

netočan pojam	točan pojam

22. (4) Na sljedeća pitanja odgovori uz pomoću klimadijagrama za meteorološke postaje A i B. Brojevi iznad stupaca označavaju srednju mjesečnu količinu padalina.

Na crte upiši slovo pripadajućeg klimadijagrama.

Postaja _____ prima više padalina za vrijeme klimatološkog ljeta.

Postaja _____ prima više padalina za vrijeme klimatološke jeseni.

Prostor za računanje

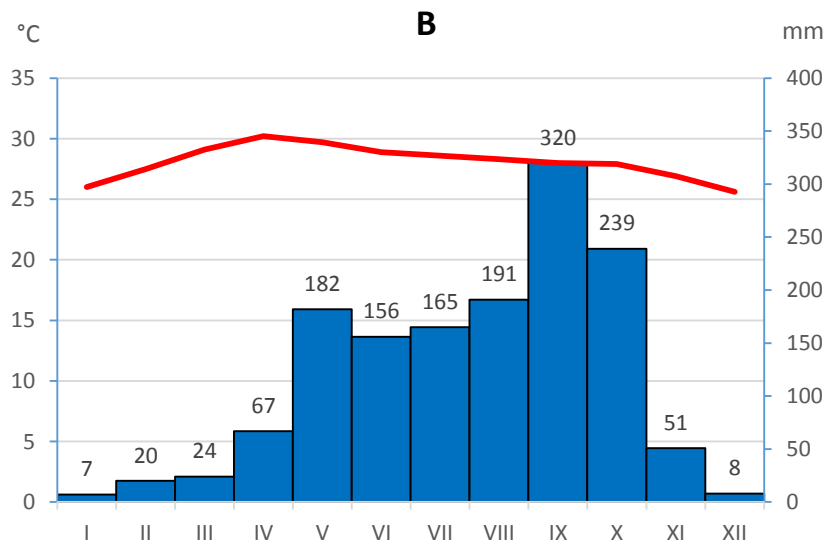
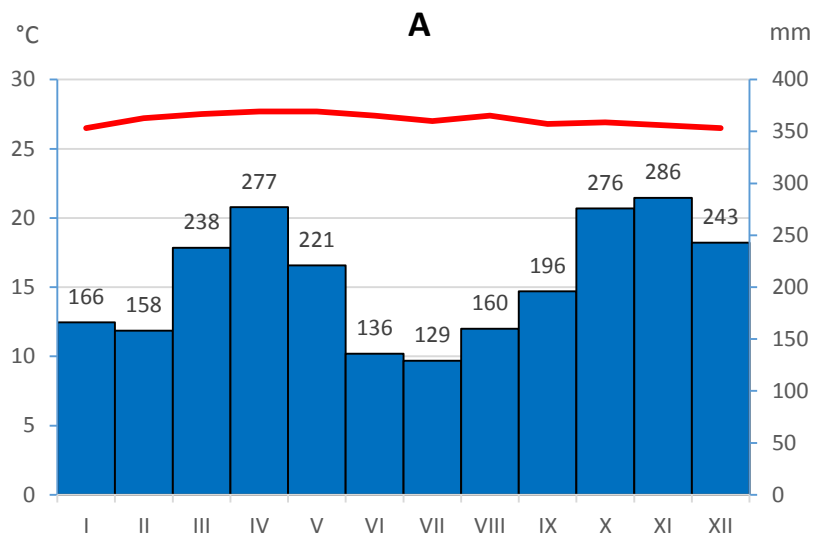
Na crte ispred imena gradova upiši slova pripadajućih klimadijagrama (dva grada su višak)!

_____ Bangkok

_____ Beijing

_____ New Delhi

_____ Kuala Lumpur

23. (2) Na slici su prikazana područja na Zemlji koja su izložena jednoj prirodnoj pojavi. Naziv te prirodne pojave je _____.

Područje Sjedinjenih Američkih Država toj je prirodnoj pojavi najviše izloženo (zaokruži slovo ispred točnog odgovora):

- a) na prijelazu proljeća u ljeto, b) na prijelazu ljeta u jesen,
c) na prijelazu jeseni u zimu, d) na prijelazu zime u proljeće.

